

9745

No: 773.
1764, 10.

DE
A E Q V I T A T E

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XXV. FEBR. A. C. MDCCLXI.

DISPV TABIT

IOHANNES GOTTHOLD SCHILLING

GRVNST. MISN.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

1775

DE

A F O V I T A T E

ALYSIIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

D. R. A. S. I. A. E.

D. HENR. GODFRIDO DAVERO

SYNDEM CVM PROVINCIALI ET CONSIST.

LENERI 1775

IN AUDITORIO ICTORVM

D. HENR. A. C. REICHERT

DISPUTAVIT

IOHANNES GOTTFRIED SCHILLING

GRATIA 1775

D. R. A. S. I. A. E.

ET ORATIONE LANGENHEIMIA

§. I.

In eo nuperrime versabar, quod etiam praestitisse mihi videor, ut diuersam, a iustitia naturali, aequitatem probarem. Id vero cum ad demonstrandam nullius rei essentiam qualitatemque sufficiat, ut alia, a quibus differat, recensamus, ipsa res hanc mihi prouinciam commendat, ut aequitatem ipsam penitius introspeciam, neque adeo coeptum nuper opusculum more multorum plus quam imperfectum relinquam. Quae sane res non exigui laboris est. Quodsi enim de vlla re vehementer obuia et nemini ignota dici potest, quod de plurimis

Difficultas definiendi aequitatem demonstratur.

rimis eiusmodi dicendum esse agnoscunt omnes, facilius percipi eas, quam verbis exponi, posse, idque, quod admodum vagus est, et late nimis patet earum ambitus, de aequitate profecto inprimis dicendum est. Quod agnouisse veteres ex taciturnitate eorum facile colligimus. Occurrit in Iure nostro vel centies aequitas, nullibi, quantum quidem inter nos constat, illius definitio.

§. II.

*Non ex Iure
ea, sed Philo-
sophia, peten-
da est.*

Meque, quod fateor, hoc vehementer cruciauit, quod ex praeceptis iuris nostri commodam aequitatis definitionem eruere studui, qua in re parum profecit, nec miror, quod parum profecerit mea industria. Ex quo enim de propriis aequitatis, et, in quo versari soleat debeatque, aliquanto cogitavi curiosius, tandem inuenisse mihi videor, neutiquam ex Ictorum responsis et Principum constitutionibus petendam, sed ex ipsis naturae veraeque adeo Philosophiae praeceptis hauriendam esse veram illius definitionem. Quod vel ex hoc solo facile possis colligere, quod nemo affirmare sustinuit, nec affirmare vlla veritatis specie potest, propriam esse Ictis aequitatem, vt potius sponte fatearis, eandem omnibus hominibus esse, id est, esse debere communem.

§. III.

§. III.

Quodsi igitur ad ipsam naturam humanam re-
 spicio, habita simul verbi, quo denotare rem ipsam con-
 fueuimus, ratione, videtur mihi aequitas definiri posse
 per habitum, vel animi constantiam, tribuendi aliis id,
 quod, nobis quoque ab aliis praestari, licite optamus.
 Nec putes, si his terminis aequitatem continemus,
 nihil eam a iustitia differre, quam dicit Vlpianus con-
 stantem et perpetuam voluntatem, ius suum cuique
 tribuendi. Haec enim ius tantum, id est, ea tribuit
 alteri, quae, si negata fuerint, exigi potuissent. Aequi-
 tas vero ea etiam aliis tribuit, quae, si nobis conce-
 dantur, recte et laudabiliter id fieri, omnes agnoscunt,
 in quibus tamen exigendis naturali lege destituimur.
 Ex quo apparet, latius iustitia patere aequitatem,
 nisi forte respexeris ad iustitiam, quam attributricem
 vocant, siue eam, quae obligationibus etiam imperfe-
 ctis satisfacit, quaeque ab aequitate nostra non re, sed
 nomine solum, differt.

§. IIII.

An igitur ferendum erit, quod CICERO *Topic. Monita ad Ci-*
 Ius dicit aequitatem his, qui eiusdem ciuitatis sunt, con-
 stitutam. Non putarem. Aliae ex aequitate, aliae ex
 iustitia obligationes et officia dimanant. Quod qui-
 dem,

dem, si ad Ius Ciuile, indeque profluentem iustitiam Ciuilem, spectamus, omni dubio caret, cum plurimis, iisdemque fortissimis, probari argumentis possit. Consideremus loquendi usum, quis coniungi saepius cum iustitia, ab eaque secerni saepius, aequitatem negauerit. Quo pertinet vulgatissimum illud, quo summum ius summa saepius esse iniuria dicitur. Ex quo autem alio fonte verborum appellationes, si non ex loquendi usu, ducendae sint, haud equidem intelligo.

§. V.

*Eiusdem ar-
gumenti con-
sinuatio.*

Sed quid opus est, in re perspicua, et per se clara curiosius laborare? Estne perpetua in Iure Nostro inter strictum ius, et aequitatem, distinctio? Quo, praeter centum alia iuris capita, inprimis etiam pertinet illa VLP IANI in l. 12. D. qui et a quib. *miss. lib. sunt.* sententia, quae his verbis continetur, *tur: quod quidem perquam durum est, sed ita lex scripta est.* Idemque confirmat notissima illa iudiciorum, in stricti iuris, et bonae fidei, diuisio. Etsi enim propugnare non est animus, vnam eandemque bonitatem et aequitatem esse, vt potius admitram, et propugnem, distincta atque diuersa haec duo esse, qua de re, alia occasione, quid sentiam, declarabo, hoc certe nouimus, in iudiciis bonae fidei iudicare ex bono et aequo Iudicem, in illis vero stricti iuris

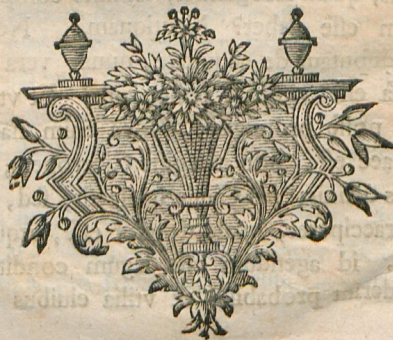
ne

ne latum quidem vnguem a formula praescripta recedere potuisse, §. 30. *I. d. Action.* Ecquis vero neget, insignem Civilis Iurisprudenciae partem ius strictum constituere. Quam si vero constituit, si differt, quod vtrumque probatum est, ab aequitate, quis consequi negauerit, definitionem, qua Ius Civile dicitur aequitas his, qui eiusdem ciuitatis sunt, proposita, esse definito suo angustiores?

§. VI.

Quid igitur? An homine latino, et eo quidem *Vera Ciceronis sententia explanatur.* excellentissimo, summaeque, inter omnes, suae pariter ac nostrae aetatis, eosque summos Viros, auctoritatis, hoc igitur an sapientior et in eruenda quidem verbi latini notione sapientior, mihi videar, quod ab homine arrogantissimo alienum putarem, a nobis vero, nullo minus, quam arrogantiae, crimine compellendis, alienissimum esse debet? Neutiquam. Neque tamen quae disputavi de aequitate, quum vera cognouerim, falsa esse vnquam concedam. Et vtrumque simul stare posse propugno. Mea enim hac de sententia haec est, non id egisse Ciceronem, vt tanquam Ictus definirer ius Civile quale sit, sed, vt Philoſophus praeciperet, quale deberet esse, vtque adeo significaret, id agendum esse legum conditoribus, si quae viderint probabilia et vtilia ciuibus suis vel
non

non contineri Naturalis iustitiae praeceptis, vel etiam cum iis certa ratione pugnare, ea ut, magistra aequitate, corrigerent, et auctoritate sua confirmarent. Non enim omnia, quae, cum offensione quadam praeceptorum Naturalium, publicae salutis causa, constituta videris, ex hoc ipso facile aequa dixeris, etsi, quod vitia aestimantur, prudenti consilio constituta esse admitti lubentius potest, leuiterque notandus esse propterea mihi videtur ANT. FABER *Ipr. Papin. Tit. I. Princ. II. Illat. IV. verb. final.* quod dicit; *nunquam fieri potest, ut, quod publice sit vitale, id ipsum etiam aequum non existimetur*, neque adeo inter prudentiam aequitatemque curiose satis distinguit.

ULB Halle
007 114 605

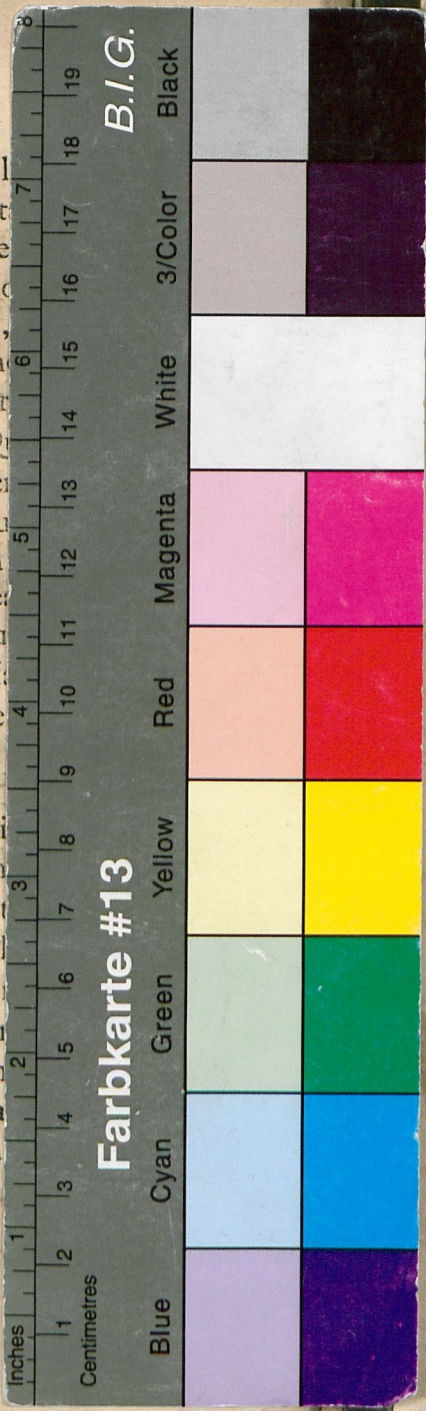
3

NO 18

No: 773.
1764, 10.

DE
A E Q V I T A T E

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XXV. FEBR. A. C. MDCCLXI.

DISPV TABIT

IOHANNES GOTTHOLD SCHILLING

GRVNST. MISN.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

